

Agrarpolitesch Stellungnahm

**virgedroe vum Jean-Michel Neser,
Member vum Präsidium vun de LJB&JW**

Léif Eieregäscht,
Dir Dammen an Dir Hären,

Well mir dat lescht Joer vum Thema hir - an aus Zäitgrënn - net op déi agrarpolitisch Aktualitéit agoe konnten, ass et äis dëst Joer wichtig, dass mir haut den Owend hei eis Iwwerleeungen zu der europäescher an der nationaler Agrarpolitik virbrénge kënnen.

Fuerderungen am Kader vun der GAP

Mir sinn déi jonk Acteuren an der Landwirtschaft hei zu Lëtzebuerg, a wéi et ausgesäit gëtt et der vun eisem Berufsstand an Zukunft ëmmer manner. Heiheim sinn nëmme méi 5,5% vun de Baueren ënner 35 Joer al; an der EU läit den Duerchschnitt bei manner ewéi 7%. Et fällt äis deemno op, dass d'Méiglechkeete fir jonk Leit an der Landwirtschaft offensichtlech begrenzt sinn.

Et gëtt awer elo - virun allem am Kader vun der neier Gemeinsamer Agrarpolitik – Méiglechkeeten, fir dësem Problem entgéintzewierken. Dofir fuerdere mir vun de Politiker, dass de Virschag vun der Europäischer Kommissioun ugeholl gëtt. Konkret gesäit deen am Éischte Pilier en obligatorischen Top Up vu 25% um Jeton fir déi Jonk während den éischte 5 Joer no der Betribsiwwernahm vir. Dëst géif déi Jonk grad am Ufank vun der Betribsiwwernahm ënnerstëtzen, wou et - bedéngt duerch grouss Investitiounen - Problemer a Punkto Liquiditéit gëtt an hirt Akommes niddreg ass. Mir begréissen dës Approche, déi e Schratt an déi richteg Richtung a Punkto Generatiounssolidaritéit duerstellt. Mir kritiséieren allerdéngs weiderhin de Prinzip vum Éischte Pilier, wou d'Primmen nach just op d'Fläch bezuelt ginn. Elo, wou d'Bäihëllef komplett vun de Produkter a vum Historik vum Betrib entkoppelt ginn, kann et dach net sinn, dass Betriber mat vill Fläch, vill méi Sue kréien, wéi intensiv Déiereproduktions- oder Wënzerbetriber, respektiv Gärtner mat manner Fläch.

Bei deem Zweete Pilier fuerdere mir eng staark Jongbauere-Politik, déi un déi uknäppt, déi mir bis elo kann hunn.

Investitiounsbäihëllef

Wat d'Investitiounsbäihëllef betreffen, kënnen mir novollzéien, dass duerch d'Ophiewe vum Plafong vill Bäihëllef ineffizient an der Landwirtschaft oder esouguer an industrielle Projeten agesat gi sinn. Mir fäerten awer elo, dass d'Budgete gekierzt ginn, respektiv erëm Plafonge festgeluegt ginn. Mir fuerderen, dass am nächsten Agrargesetz ganz kloer vun de Verwaltungen tranchéiert gëtt, wat fir eng Projeten sech droen an esou vun de Bäihëllef profitéiere kënnen. D'*Lëtzebuenger Jongbaueren a Jongwënzer* sinn der Meenung, dass déi betriplech Entwécklungspläng an d'Rentabilitéitsberechnung bei de staatlechen Investitiounsbäihëllef berücksichtegt solle ginn. Nëmme da mécht d'Investitiounsberodung vum *SER* a vun *Agrigestion* e Sënn an huet dee Stellwäert, deen se sech wëll ginn. Mir kënnen äis och virstellen, dass d'Investitiounsbäihëllef gestaffelt ginn: Wirtschaftlech géif

dat Sënn maachen, well grouss Investitioune vun der Economie d'échelle profitéieren an esou manner Bähëllef bräichten. Een aktuell Beispill sinn déi gestaffelt Tariffer am Biogassecteur.

Neit Agrargesetz

Mat eisem aktuelle Minister hoffe mir och, datt de Gesetzestext dës Kéier méi fréi eraus kënt a gestëmmt gëtt. Eigentlech misst dat neit Gesetz do sinn, wann dat aalt ausleeft. Mir hu Betriber a wëllen - a mussen - plangen kënnen. Dëst geet net mat Spekulationen a Gerüchter.

Betriebsiwwernehm

Mir wëllen awer och nach op e Problem hiweisen, deem d'Betriebsiwwernehm betrëfft. Mir géifen et begrëssen, wann sech méi ewéi ee Jonken op engem Betrib installéieren a vun der Installéierungsprime profitéieren kënt. D'Betriber wuessen, an oft ass et grad op de gutt strukturéierte Betriber, wou sech zwee jonk Baueren installéieren wëllen. Firwat ass et net méiglech, fir hei zwou Installatioune mat Bähëllef ze ënnerstëtzen? Muss elo deem zweete jonke Bauer e Betrib mat Betriebsnummer mat ville Käschten derbäipachten, fir an de Genoss vun den Erstinstalléierungs-Bähëllef ze kommen? Mir sinn der Meenung, datt dat an Zukunft zugonschte vun de jonke Bauere geännert soll ginn.

Eewäissstrategie

Am Kader vun der Eewäissstrategie, déi mir zesumme mam OekoZenter Lëtzebuerg opgestallt hunn, hu mir dem Landwirtschaftsminister an der Chamberkommissioun scho ganz konkret Mesurë proposéiert, fir d'Eewäissafhängegkeet vu Lëtzebuerg, respektiv vun Europa ze reduzéieren.

Mir fuerderen deemno, fir d'Leguminose mat an de Greening eranzehuelen. Dës Planzen droen zur Diversitéit vun den Agrarkulturen – a ganz kloer och - zum Klimaschutz bäi. Doniewent fuerdere mir eng direkt gekoppelt Prime un dës Planzen. D'Argument, datt dat weinst der EU an der WTO net geet, wëlle mir net gëlle loossen. A Frankräich gëtt et beispillsweis och nach ëmmer gekoppelt Primmen.

Mir fuerderen doniewent eng Upassung vun den Agrar-Ëmweltmoossnahmen: Et kann net sinn, datt am Programm fir reduzéiert Stickstoffdüngung, d'Leguminosen op 20% limitéiert sinn. An deemselwechte Programm soll d'Prime och dat Joer bezuelt ginn, wou Bounen, Ierbessen oder aner Leguminosen ugebaut ginn.

Mir fuerderen, datt dës Programm op nationalem Niveau verfügbar gëtt an net nëmmen a Waasser- oder Naturschutzgebidder vun de Baueren ugewannt ka ginn. Reduzéiert Düngung dréit net nëmmen an de Schutzgebidder zum Naturschutz bäi.

Eng effektiv Nitrat-Direktiv

Am Hibleck op eng besser a méi effizient Ausnotzung vum organesche Stéckstoff ass fir äis eng Ëmännerung vun der Nitrat-Direktiv nach ëmmer onëmänglech. Dës Direktiv ass jo tatsächlech an deene leschte Joren e puer Mol geännert ginn. Dat awer leider all Kéier zum Nodeel vun de Baueren an der Landwirtschaft am Allgemengen.

Duerch déi agefouert Sperrfristen um Gringland, erginn sech eng Partie Nodeeler: d'Zetäre gi virum Wanter eidel gemaach, well mir am Fréijoer net an all d'Parzelle fuere kënnen. Aus deemselwechte Grond gëtt eis Gülle net méi gläichméisseg verdeelt. An der Zäit si mir bei liichtem Frascht mat Gülle an déi naass Wise gefuer. Haut mussen mir dës Wise mat mineraleschem Stickstoff düngen, well mir virum éischte Schnatt net méi dozou kommen, fir

d'Gülle ze fueren. Mir bleiwen hei bei eiser Fuerderung, d'Sperrfrist no vir ze verleeën, fir erëm am Januar mat der Gülle an eis Wise fueren ze kënnen. Dee Moment besteet vill manner Auswäschrisko vun den Nitrater, wéi dat virum Wanter de Fall ass.

Mir halen un eiser Propos fest, datt et méiglech soll ginn, fir 230 kg organesche Stéckstoff op eis Gringlandflächen ze féieren. Op dese Flächen ass d'Auswäschung vun Nitrater minimal. Ausserdeem géife mir mineraleschen Dünger aspieren. Duerch des Ëmännerung kënnen och véiintensiv Betriber an de Programmer vu reduzéierter Stéckstoffdüngung matmaachen an esou den organeschen Dünger gezielt op hire produktive Flächen asetzen.

Kohärenz tëschent deenen zoustännege Verwaltungen

Op Nitrat-Direktiv oder Eewäissstrategie, eisen Inne-Ministère mam Waasserwirtschaftsamt sinn hei gefuerdert. Et ass och dee Ministère, deen eise Baueren an der Läscht Problemer bei de Genehmegungen mécht. Et kann net sinn, datt d'Genehmegungen an d'Propose vum Ëmweltministère a vum Waasserwirtschaftsamt schlechtgeriet ginn. Hei muss et ganz séier zur Kohärenz tëschent deenen zoustännege Verwaltungen kommen. Mir d'*Lëtzebuurger Jongbaueren a Jongwënzer* géifen et souwisou begréissen, wann d'Waasserthematik an den Zoustännegekeetsberäich vum Ëmweltministère géif kommen. Déi ganz Dossiere betreffen den Ëmweltschutz. Fir d'Landwirtschaft wier et deemno méi einfach, wann si a Punkto Ëmweltfroen nach just mat engem Ministère ze dinn hätt.

Fir e gestaffelte Güllebonus

Een aanere Punkt, dee mir déi lescht Joren ëmmer erëm op deser Plaz ugeschwat hunn, ass dee vun der Biogasproblematik: D'Situatioun huet sech an de Betriber awer nach iwwerhaapt net verbessert.

Fir eng Anlag hautdesdaags finanziell rentabel ze bedriiwen, muss se eng gewësse Gréisst hunn a mat Nawaro, respektiv Offallstoffer gefëllt ginn. Eis Organisatioun ass sech awer eens, datt d'Anlagen an Zukunft zum gréissten Deel mat Gülle a Mëscht solle bedriwwe ginn. Vill vun eise Membere wiere bereet, fir eng kleng, un de Betrib ugepasste Gülleanlag ze plangen, fir sech ze diversifizéieren an zur Energie-Onofhängegkeet bäizedroen. D'Ziler si fir äis kloer: nohalteg, dezentral a regional Energieproduktioun. Fir dat ze errechen ass awer eng konkret finanziell Ënnerstëtzung vun deenen zoustännegege Instanze fir d'Jongbaueren erfuerdert. Et geet elo duer, fir nëmme vun der Nohaltegkeet ze schwätzen. Mir fuerderen d'Regierung op, fir dringend e gestaffelte Güllebonus anzeféieren an och d'Gülleanlage mat Investitiouns-Bäihëllefen ze ënnerstëtzen. Am Ausland ass dat scho laang ëmgemat: An Däitschland kritt eng Gülleanlag bis zu 27 cts/kWh, a Frankräich kritt se bis zu 20 cts/kWh. Zur Informatioun, respektiv als Erënnerung: Zu Lëtzebuerg gëtt et maximal 15 cts/kWh.

Eis Regierung importéiert léiwer grénge Stroum a léisst déi aner Länner fir d'Produktioun vun deem Stroum blechen. Et kann dach net sinn, dass ENOVOS Lëtzebuerg - mam Staat als Haaptaktionär - eng 3 MW-Biogasanlag mam Numm Biopower zu Tongeren an der Belsch baut. Hei zwee Extraite vum Internetsite, déi fir sech schwätzen:

„Biopower Tongeren ist die erste Investition von ENOVOS Luxembourg in eine Strom und Wärme produzierende Biogasanlage in Belgien.“

„Die auf Maisbasis arbeitende Anlage befindet sich in einer stark landwirtschaftlich geprägten Region. Der Mais wird von lokalen Landwirten geliefert, deren Felder in einem Umkreis von 15 km rund um die Anlage angesiedelt sind.“

Fir dës Anlag ginn 1.500 Ha Mais gebraucht! Wou ass dann deen dezentralen, regionalen an nohaltege Charakter vun esou enger Biogasanlag? Mir froen äis dat virun allem, well de Mais vun eise Politiker a Beamten ëmmer schlechtgeriet gëtt!

Wisen an Akerland an d'Hänn vun de Baueren

Den nächste Punkt, dee mir uschwätze wëllen, dréint ëm de Produktiounsfaktor, deen äis haut scho bremst an an Zukunft nach vill méi staark begrenzt. Mir schwätze vum Terrain, sief et Wisen oder Akerland. Et ass net an der Rei, wéi sech d'Landpräisser zu Lëtzebuerg entwéckelen. Et kann een net méi vu Kafpräisser, mee nëmmen nach vu Phantasiepräisser schwätzen. Déi landwirtschaftlech Fläche gehéieren an d'Hänn vun de Baueren an net vun iergendwelche Promoteuren oder Spekulanten, déi hir Sue mam Wäertzouwuess an net mat der Produktioun verdénge wëllen. Firwat hunn och eis Gemengen e Virkafsrecht op d'Land? Wat berechtigt si, datt si iwuer all Landhandel am Virfeld informéiert ginn: Si kënnen ëmmer kafe well et d'Sue vun der Allgemengheet sinn. Mir fuerderen, datt déi néideg Mesuren ergraff ginn, fir datt d'Land an den Hänn vun den Bauere bleift. Beispillsweis huet de Piechter an der Belsch d'Virkaafsrecht; A Frankräich kritt net deen, deen am meeschte bitt, d'Land ze kafen, mee deen, deen et am meeschte brauch. Hei gi grad d'Jongbauere bevirdeelegt. Dat huet dësweideren de Virdeel, datt och Quereinsteiger eng Chance kréien an d'Landpräisser niddreg sinn. Doduerch geet Zuel vun de Betriber net esou séier erof, d'Landschaft bleift méi villfältig an et kënnt net esou séier zu Monokulturen. De Landpräis bleift dee Moment och a Relatioun mat der Produktioun, well d'Spekulatioun net méiglech ass.

E positiven Image vun der Landwirtschaft

Zum Schluss musse mir feststellen, datt d'Landwirtschaft nach ëmmer net dee beschten Image huet. Ganz oft gëtt iwuer Betriber, déi negativ opfalen, an der Ëffentlechkeet diskutéiert. Mir fuerderen dofir d'Landwirtschaftskammer an eis Verwaltungen op, fir d'Landwirtschaft positiv ze vermaarten an fir dofir och e Posten am Budget virzege sinn. Et wier wünschenswäert, wa méi positiv Biller vun eise Bauere public gemaach géife ginn. Sou kënnt ee beispillsweis eng Kéier ernimmen, datt all d'Bäihëllefen, déi an d'Landwirtschaft fléissen, un Ëmweltstandarde gebonne sinn. Eis Betriber dokumentéieren hir Düngung, hiert Sprutzen; D'Betriber féiere Medikamentebicher, si zéie Buedemprouwen, Dëst sinn alles Aufgaben, déi d'Bauere mat grousssem Opwand realiséieren an domat d'Liewensméttelsécherheet garantéieren. Firwat gëtt dat net einfach méi dacks an der Ëffentlechkeet virbruecht?

Fir ofzeschlësse wëlle mir nach eemol betounen, dass déi jonk Bauere bereet sinn, fir och an Zukunft qualitativ, héichwäerteg Nahrungsméttel ze produzéieren an d'Entwécklung vun de ländleche Gebidder ze garantéieren. Mir sinn et, déi d'Innovatioun an der Landwirtschaft no vir bréngen a mir suerge fir eng lokal dezentral Entwécklung an eise Gemengen.

Ech soen lech Merci!